

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te SCHAFFEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 13391

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Nancy VERACHTERT

Adres Kerkstraat 11 - 3290 SCHAFFEN

Telefoon 013-33.65.40

Fax 013-32.79.22

E-mail directie@klaverdrie.be

Website www.klaverdrie.be

Bestuur van de instelling OZCS Keerbergen

Adres Leuvensebaan 27 - 2223 SCHRIEK

Scholengemeenschap Kansrijk

Adres Leuvensebaan 25 - 2223 SCHRIEK

CLB Vrij CLB Diest - Tessenderlo

Adres Mariëndaalstraat 35 - 3290 DIEST

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22-02-2016, 23-02-2016, 25-02-2016, 26-02-2016, 29-02-2016, 01-03-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 01-03-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan VAN EECKHOUT

Teamleden Stefan PASTURE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en Nederlands	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Deskundigheidsbevordering	19
4.2 Rapporteringspraktijk	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool 'Klavertje 3' gelegen in het landelijke Schaffen, een deelgemeente van Diest. De school bestaat uit drie vestigingen: een basisschool met jaarklassen (Schaffen), een basisschool (Vleugt) met gemengde leeftijdsgroepen en een eenklassige kleuterafdeling (Heze). Er heerst een familiale sfeer waar ouders en kinderen welkom zijn en waar het welbevinden van de kinderen het hoogste streefdoel is. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 15 februari 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanningen van het schoolteam na om voor het leergebied Nederlands en het leergebied lichamelijke opvoeding de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de rapporteringspraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

In de kleuterafdeling worden de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor de verschillende domeinen van de leergebieden Nederlands en lichamelijke opvoeding kwaliteitsvol nagestreefd. Vooral het koepeleigen bronnenboek vormt het referentiekader om het onderwijsaanbod gradueel en evenwichtig uit te bouwen. Daarbij aansluitend ondersteunen meerdere formele afspraken de continuïteit over de leeftijdsgroepen heen. De planningsdocumenten en de uitvoering in de klaspraktijk illustreren de zorgvuldige aandacht voor een haalbare doelenselectie en een gevarieerd activiteitenaanbod dat gericht is op een brede en harmonische vorming. Door de thematische benadering krijgen de verschillende vaardigheden en inzichten rond Nederlands een geïntegreerde aanpak. De activiteiten sluiten nauw aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters en bieden voluit mogelijkheden tot actief leren binnen een positief leer- en leefklimaat. Ook het klasbeeld en de hoekenverrijking getuigen van een ontwikkelingsstimulerende omgeving. De kleuters krijgen veelvuldig kansen om initiatief te nemen, om hun zelfsturing te activeren en om te groeien naar zelfstandigheid. De belangstelling om de taalvaardigheid van de kleuters en in het bijzonder van taalzwakke of anderstalige kleuters op een functionele manier te verhogen en te ondersteunen met schooltaal is een aandachtspunt. De evaluatiepraktijk voor beide leergebieden in de focus kent nog een ruime groeimarge. De verzamelde observatie- en evaluatiegegevens geven een beperkt breed en diepgaand beeld weer van de taal- en de groot motorische ontwikkeling weer.

De lagere afdeling realiseert in voldoende mate de leerplandoelen rond kennis, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied Nederlands te bereiken. Outputgegevens, documentanalyse, de werken van de leerlingen, observatie in de klassen en de gesprekken met de onderwijzers tonen dit aan. De uitbouw van het onderwijsaanbod steunt vooral op onderwijsleerpakketten en stilaan ook op het leerplan. De consequente toepassing van de onderwijsleerpakketten bevordert een evenwichtig, gradueel en volledig onderwijsaanbod. De lagere afdeling neemt meerdere initiatieven om de taalvaardigheden en de leerkansen van de leerlingen te verhogen en hen doelgericht te begeleiden. Illustratief zijn de vernieuwde werkvormen en de inzichten rond lezen en luisteren en spreken. Het spellingonderwijs sluit in mindere mate aan bij realistische taalcontexten. De school onderneemt meerdere initiatieven om aan de taalzorgnoden van de leerlingen te voldoen, weliswaar met wisselende kwaliteit.

De leerkrachten lichamelijke opvoeding voorzien in de lagere afdeling een breed aanbod aan bewegingsactiviteiten, veelal gestuurd vanuit het leerplan. Ook persoonsgebonden doelen met aandacht voor bewegingsattitudes krijgen voldoende aandacht. Plezier beleven aan bewegen is zowel in de kleuter- als de lagere afdeling essentieel. In beide afdelingen geven meerdere klasleerkrachten ook een aanbod van bewegingsdoelen. De school beschikt over een beperkt aantal afspraken om dit aanbod af te stemmen en te stroomlijnen. Niet alle vestigingsplaatsen beschikken over alle noodzakelijke materialen. De planning, de frequentie, de evaluatie en de rapportering van het zwemonderwijs vragen om reflectie.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat zowel de rapporteringspraktijk als de deskundigheidsbevordering doelgericht, doeltreffend, ondersteunend en ontwikkelingsgericht gebeuren. Het intern leiderschap geeft stimulansen opdat de teamleden zich individueel professioneel kunnen ontwikkelen. Waardevol zijn de teamvormingen met een degelijke inhoudelijke input. De directeur stuurt haar leerkrachten vanuit observaties en functioneringsgesprekken aan om blijvend te 'vormen'. Navormingen worden geëvalueerd en opgevolgd. De collegiale samenwerking over de vestigingsplaatsen heen biedt kansen om van elkaar te leren, maar kan nog verruimd en verbreed worden door intern hospiteren.

In haar visie op rapporteren stelt de school de totale persoonlijkheidsontwikkeling centraal. Ze beklemtoont ook het belang van een positieve en stimulerende benadering. De ruime aandacht voor leren leren, sociale vaardigheden, muzische vorming en lichamelijke opvoeding op het rapport illustreert dat de school niet alleen de meetbare kennis belangrijk vindt. Het schoolteam maakt haar visie waar. Zo worden cognitieve vaardigheden in de rapporten niet meer naar waarde geschat dan praktische, technische of creatieve vaardigheden. De laatste jaren was de rapporteringspraktijk voorwerp van kritische reflectie en bijsturing. Naast het 'formele' rapport rapporteren zowel de kleuter- als de lagere afdeling veelvuldig over het reilen en zeilen op school via diverse kanalen.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat deze school kan bogen op een krachtig en menselijk beleid. De gedrevenheid en de onderwijskundige en organisatorische deskundigheid van de directeur, samen met een coachend en stimulerend leiderschap, zorgen ervoor dat dit hecht team zich met de nodige werkkraft blijft inzetten. Het team maakt 'samen' school. Visievorming en aandacht voor het bewaken van de interne onderwijskwaliteit maken dat deze school vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid de eigen werkpunten zelf kan aanpakken.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat er enkele tekorten werden vastgesteld. De school slaagt er echter in om tussentijdse oplossingen te voorzien. Het krachtige beleid staat garant om de tekorten zelfstandig weg te werken.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de regelgeving, voor de onderwijsdoelstellingen en voor het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne. Binnen het enthousiaste team is het draagvlak groot om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten op de ingeslagen weg.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen lichamelijke opvoeding na te streven. Het aanbod is voldoende dekkend en evenwichtig en de onderwijspraktijk stimuleert tot actief bewegen. Zowel bewegingsdoelen als persoonsdoelen krijgen zowel tijdens de reguliere lessen als daarbuiten kansen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Binnen het onderwijsaanbod krijgen de kleuters zowel op een doelgerichte als geïntegreerde manier de kans om hun mondelinge taalvaardigheid te ontplooiën. Uitdagende en aantrekkelijke activiteiten stimuleren de kleuters in hun beginnende geletterdheid.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en Nederlands

Curriculum	De kleuteronderwijzers werken hun thema's grondig uit met aandacht voor
Onderwijsaanbod	doelgerichte en geïntegreerde talige en bewegingsactiviteiten. Ze hanteren
<i>Referentiekader</i>	daarvoor een koepel gebonden bronnenboek. Op basis van een digitaal klas-
<i>Planning</i>	dagboekinstrument krijgen de kleuteronderwijzers enigszins zicht op de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	beoogde leerplandoelen. Vooralsnog is het leerplan nog geen baken om doelen
<i>Samenhang</i>	te selecteren en activiteiten uit te werken. Met de toepassing
<i>Brede harmonische vorming</i>	'doelenrapportage' willen de kleuteronderwijzers én de leerkracht lichamelijke
<i>Actief leren</i>	opvoeding een breed en dekkend aanbod bewaken. De kleuteronderwijzers en
	de leerkracht lichamelijke opvoeding gebruiken meerdere bronnenboeken om
	het aanbod te stofferen.

De leerkracht lichamelijke opvoeding gebruikt het leerplan als referentiekader om een doelgericht aanbod te voorzien. Geheel volgens de visie van de school voorzien planningsdocumenten in een evenwichtige planning van alle domeinen. Leerkrachten lichamelijke opvoeding van de scholengemeenschap werkten een leerlijn uit. Dit gegradueerd planningsinstrument brengt het aanbod voor de verschillende kleuterleeftijden in kaart. In een aantal klasgroepen geven de kleuteronderwijzers ook een lestijd lichamelijke opvoeding aan hun klasgroep. Slechts in beperkte mate stroomlijnen schoolafspraken een gelijkgericht gebruik van referentiekaders en de afstemming van het bewegingsaanbod.

De leerkracht lichamelijke opvoeding kan, voornamelijk in de vestigingsplaats 'Heze' meerdere doelen betreffende de groot motorische vaardigheden niet aanbieden omwille van infrastructurele redenen. Het gaat in hoofdzaak over klimmen en klauteren. Een jaarlijkse bewegingsles in een andere vestigingsplaats vangt dit slechts in beperkte mate op.

De betreffende leerkrachten leveren inspanningen om de bewegingsactiviteiten te laten aansluiten bij de klasthema's en vertrekken indien mogelijk vanuit levensnabije contexten. Voor lichamelijke opvoeding is de samenhang met enkele andere leergebieden zoals het aanbod van taalkundige en wiskundige begrippen beperkt. Tijdens de lessen lichamelijke opvoeding gaat er evenwel gerichte aandacht naar de ontwikkeling van de psychomotoriek.

Ook buiten de lessen lichamelijke opvoeding bieden de kleuteronderwijzers kansen aan om de kleuters zowel in vrije als geleide bewegingsactiviteiten motorische vaardigheden te laten ontwikkelen. Bewegingsexpressie, bewegingstussendoortjes, spelkoffers en het oefenen van de fietsvaardigheden zijn daar voorbeelden van.

De school organiseert of neemt deel aan meerdere sportactiviteiten waarbij de kleuters verschillende motorische competenties oefenen.

Voor de inhoudelijke uitwerking van een thema starten de kleuteronderwijzers vanuit een brainstorm van activiteiten waarbij de brede benadering vanuit de verschillende leergebieden enerzijds en de totale persoonlijkheid van de kleuter anderzijds in het oog springen. Opvallend is de vaststelling dat meerdere kleuteronderwijzers veelvuldig nieuwe thema's uitwerken of anders invullen. Soms laat een aantal kleuteronderwijzers de kinderen zelf thema's aanbrengen of laat hen bij de start van een thema zelf onderzoeksvragen opwerpen. Binnen gevarieerde thema's en in de krachtige verrijkte hoeken krijgt de actieve taalontwikkeling ruim een plaats.

Met het oog op een doorgaande lijn en de graduele opbouw van het onderwijsaanbod legden de kleuteronderwijzers, onder meer in het taalbeleidsplan, meerdere formele afspraken vast. In de meeste klassen zijn de kalenders en de pictogrammen afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de kleuters en krijgen deze een duidelijke plaats binnen het hele klasgebeuren. De kleuterafdeling beschikt over schoolafspraken betreffende de materialen die het schrijfonderwijs ondersteunen, over de themataal in wederkerende thema's en deels ook over het aanbod van instructietaal. Het aanbod en de verticale samenhang van de schooltaal kennen nog een groeimarge. Het is geen schoolkenmerk om systematisch enkele dominante woorden centraal te stellen die de kleuteronderwijzers intentioneel nastreven en observeren ter ondersteuning van het semantiseringsproces bij kleuters. De kleuteronderwijzers en de leerkracht lichamelijke opvoeding voorzien voor leeftijdsgemengde klasgroepen in de planning uitzonderlijk gedifferentieerde doelen. In de praktijk houden zij wel veelal rekening met het ontwikkelingsniveau van de kleuters en bieden ze onderwijs op maat aan.

De actieve en passieve taalontwikkeling krijgen de hele dag door aandacht, al dan niet gekoppeld aan visuele ondersteuning. Een klaspop als moderator nodigt de kleuters uit tot communiceren en stimuleert de spreekdurf. Bij spelen en werkmomenten stellen de kleuteronderwijzers gerichte vragen. In de meeste klassen komen poppenkast of poppenspelen aan bod. In de klaswerking komen ook momenten voor waarin de kleuteronderwijzers meer systematisch aan de taalontwikkeling van de kleuters werken. Met onder meer verteltassen, taalkoffers, een vertelschort en theaterbezoek willen de kleuteronderwijzers extra taalstimulansen aanbieden.

De kleuteronderwijzers hanteren pictogrammen, stappenplannen en keuzeborden om kleuters visuele boodschappen te leren interpreteren en de zelfredzaamheid en de zelfsturing te bevorderen. Kinderen krijgen kansen tot actief leren en zelfstandig spelen.

In de kleuterafdeling vinden we een uitgebreide en veelal aantrekkelijke verzameling van prentenboeken. Hiervoor doen ze geregeld een beroep op het aanbod van de bibliotheek. De prentenboeken zijn prominent in het klasbeeld aanwezig en ondersteunen in bijna alle klassen het behandelde thema. Ook digitale prentenboeken zijn aanwezig.

Het kleuterteam voorziet meerdere materialen en initiatieven die het voorbereidend schrijven en de ontwikkeling van de schrijfmotoriek ondersteunen.

De thematische benadering van het onderwijsaanbod zorgt ervoor dat de doelen voor Nederlands in samenhang met de doelen van andere leergebieden worden nagestreefd. De kleuteronderwijzers slagen er in om de kleuters op een speelse en ongedwongen manier ruime ontwikkelingskansen- en ervaringskansen te laten opdoen. Bij de oudste kleuters voorzien de kleuteronderwijzers meerdere aanvullende en doelgerichte activiteiten rond ontluikende geletterdheid.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De kleuterafdeling beschikt over een gevarieerd materiaalenaanbod in functie van Nederlands. De kleuteronderwijzers gebruiken taalactiverende bronnenmaterialen die de taalactiviteiten invulling geven. De mate waarin de kleuteronderwijzers de speel- en werkhoeven doelgericht verrijken in aansluiting bij het behandelde thema, is een voorbeeld van goede praktijk. Kleuters krijgen kansen om te werken in een ICT-ondersteunende leeromgeving.

In de vestigingsplaats 'Schaffen' kunnen de kleuters gebruik maken van de eigen polyvalente zaal. Deze zaal vraagt om een opknopbeurt. De vestigingsplaats 'Vleugt' beschikt over een nabij gelegen en degelijk uitgeruste gemeentelijke sportzaal waar de kleuters alle bewegingskansen krijgen. Tijdens de lessen lichamelijke opvoeding die de kleuteronderwijzers zelf geven, is deze zaal echter niet beschikbaar. Vooral bij slecht weer vormt dit een hinderpaal om de bewegingsactiviteiten optimaal te kunnen voorzien. De eenklassige vestigingsplaats 'Heze' beschikt niet echt over een sportruimte. Het tweede lokaal wordt bij elke bewegingsles zo goed als mogelijk vrij gemaakt. Voornamelijk het groot motorisch materiaal om de leerplandoelen betreffende klimmen en klauteren na te streven, ontbreekt. Verder beschikt de school over voldoende klein motorisch materiaal om de betreffende leerplandoelen na te streven.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers en de leerkracht lichamelijke opvoeding volgen elementen van de taal- en motorische ontwikkeling van de kleuters op door permanente observaties die gelinkt zijn aan het gehanteerde referentiekader en aan het aanbod. De evaluatie van de begripsvorming gebeurt weinig doelgericht. De observatiegegevens opgenomen in het digitaal kindvolgsysteem zijn beperkt in aantal en vertonen weinig diepgang. Voor beide leergebieden in de focus ontbreken relevante evaluatiegegevens die de vorderingen van de kleuters in kaart brengen.

De kleuteronderwijzers maken, terecht, een beperkt gebruik van werkbladen om te oefenen en te evalueren waardoor kleuters kansen krijgen om al handelend inzichten te verwerven.

Het gebruik van gestandaardiseerde taaltests om de taalvaardigheid en de taalontwikkeling van de kleuters op een objectieve wijze in kaart te brengen, is beperkt tot een algemene schoolrijpheidstest bij de oudste kleuters.

Begeleiding De kleuteronderwijzers en de leerkracht lichamelijke opvoeding gebruiken
Leerbegeleiding indien nodig een specifieke observatielijst om de zorgnoden van risicokleuters
Beeldvorming in kaart te brengen. Onder meer deze observatiegegevens liggen aan de basis
Zorg van ondersteuningsinitiatieven binnen de eerste- en tweedelijnszorg.

Het team besteedt aandacht aan een veilig en stimulerend klas- en schoolklimaat dat rekening houdt met de motorische en taalcapaciteiten van de kleuters. Het plezier beleven aan taal en aan bewegingsactiviteiten staan centraal.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. Het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket met de eindtermen als referentiekader dragen in de klassen bij tot een volledig en gradueel opgebouwd aanbod. Het team doet inspanningen om samenhang met meerdere leergebieden te verwezenlijken. De onderwijzers investeren na gezamenlijke studie extra in verschillende domeinen.

Curriculum	De onderwijzers beschouwen indirect het leerplan als referentiekader voor hun
Onderwijsaanbod	lessen Nederlands en als toetssteen voor het hanteren van hun
<i>Referentiekader</i>	onderwijsleerpakket. Voor luisteren en spreken en voor lezen bestudeerden de
<i>Planning</i>	teamleden de uitgangspunten en het aanbod vanuit het leerplan.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Zij hanteren de jaarplanning, aangeboden door hun onderwijsleerpakket. In de
<i>Samenhang</i>	klassen wordt het pakket vrij consequent gevolgd en realiseren de onderwijzers
<i>Brede harmonische vorming</i>	een gradueel en continu opgebouwd onderwijsaanbod.
<i>Actief leren</i>	

Het eerste leerjaar hanteert een apart onderwijsleerpakket met een specifiek programma voor aanvankelijk lezen waarbij relatief veel aandacht gaat naar taalvaardigheid.

Daar de visie van het leerplan en de eindtermen voornamelijk het communicatief taalgebruik benadrukken en deze gezamenlijk bestudeerd werden door het team, leggen de teamleden het accent niet alleen op technische aspecten van het taalaanbod, maar zeker ook op de functionaliteit van de verschillende vaardigheden. Het aanbod voor spelling volgt in de meeste klassen een cursorische leerlijn in een afzonderlijk onderwijsleerpakket. Hierdoor sluit het spellingonderwijs minder aan bij de functionaliteit en de aansluiting bij betekenisvolle contexten.

Het onderwijsaanbod Nederlands is thematisch gekaderd wat mogelijkheden tot horizontale samenhang biedt. Binnen Nederlands gaat dit vooral over mogelijkheden binnen de domeinen begrijpend lezen, spreken en luisteren. Met muzische vorming gaat het over kansen tot creatief taalgebruik, zowel mondeling als schriftelijk. Niet altijd is de doelgerichtheid bij deze spreek- en luisterkansen even aantoonbaar. ICT wordt functioneel ingezet. Ook in mens en maatschappij en wetenschappen en techniek worden doelen van het leerplan Nederlands geïntegreerd. Opvallend zijn de kansen die de onderwijzers benutten om voor het leergebied overstijgend thema 'leren leren' toepassingen te voorzien binnen Nederlands.

Het leesonderwijs kreeg na een studiedag op teamniveau extra impulsen. De uitbouw van de klasbibliotheek en het aanmoedigen van het leesplezier zijn hieruit voortgevloeid. Ook het tandemlezen heeft in de school een positief effect op de leesprestaties. Het domein luisteren en spreken kreeg op teamniveau extra aandacht, voornamelijk voor de evaluatie van spreken.

Het zorgteam zet heel recent stappen om de opvang van anderstaligen en kinderen met taalarmoede te optimaliseren. Deze expertise werd nog niet met het team gedeeld, maar biedt garanties voor de verdere uitbouw van hedendaags taalvaardigheidsonderwijs.

De school voorziet voldoende onderwijstijd om de doelen te realiseren. Ze baseert zich daarbij op het voorstel van de onderwijskoepel. De onderwijzers passen vormen van co- teaching toe, maar de efficiëntie en de effectiviteit zijn wisselend.

De aandacht voor het actief leerproces is sterk leerkrachtafhankelijk. De meeste teamleden gebruiken interactieve werk- en groeperingsvormen die de betrokkenheid van de leerlingen vergroten. In een aantal gevallen kan de lange klassikale sturing kritisch geëvalueerd worden.

Materieel beheer

Uitrusting

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

De school voorziet voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te bereiken.

De onderwijzers zorgen voor aanvullende materialen, onder meer om het onderwijs te verlevendigen of om op de verschillen tussen de leerlingen af te stemmen. Voor het lezen gebruiken ze verschillende tekstsoorten, leesvormen en leesmaterialen. De samenwerking met de plaatselijke bibliotheek en de investering in prentenboeken bieden bijkomende impulsen voor de leesmotivatie. De onderwijzers maken gebruik van digitale ondersteuningsmogelijkheden.

Aan de klaswanden en met fiches ondersteunen de onderwijzers met heuristieken en algoritmen het leerproces van de kinderen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De school heeft diverse outputgegevens die aantonen dat ze met de meeste leerlingen de eindtermen bereikt. De onderwijzers maken in hoofdzaak gebruik van methodegebonden toetsen om de aangeboden leerinhouden te evalueren. Ze selecteren voor evaluaties van leerinhouden zowel op de technisch-cognitieve aspecten van Nederlands als die van vaardigheden, inzichten en attitudes. Het evalueren, remediëren en rapporteren van mondelinge taalvaardigheden waren voorwerp van studie en worden gelijkgericht vanuit een duidelijke visie toegepast door de onderwijzers.

Er zijn geen afspraken op schoolniveau voor het uitvoeren van een foutenanalyse om er doelgerichte, remediërende acties aan te koppelen. Voor kinderen met leerstoornissen zijn compenserende maatregelen voorzien.

Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De zorg voor het leren van Nederlands maakt een zeer belangrijk deel uit van de leerbegeleiding. De school heeft een zorgwerking opgebouwd die aansluit bij de leerlingenkenmerken. Titularissen zijn de belangrijkste schakel in de leerbegeleiding. De meeste onderwijzers leveren waardevolle inspanningen om in de nodige eerstelijnszorg te voorzien. Remediëringfiches, hoeken- en contractwerk gericht op remediëring, herhalingsopdrachten, extra oefeningen, stimulerende en compenserende maatregelen, aparte leertrajecten... zijn enkele van de vele diverse werkvormen die de meeste onderwijzers hanteren om de talige doelen met zoveel mogelijk leerlingen te bereiken. Op een personeelsvergadering legden ze deze extra's schriftelijk vast in een document om de verticale samenhang tussen alle klassen te versterken. Evaluatiegegevens voor Nederlands worden functioneel aangewend om deze verscheidene vormen van differentiatie te organiseren. Meerdere leerkrachten benutten niet enkel de differentiatiemogelijkheden die in het onderwijsleerpakket zijn ingebouwd, maar maken ook materialen aan. Een recent gevolgde teamnascholing over hoeken- en contractwerk heeft dit proces versneld. De school hanteert waardevolle instrumenten in het leerlingvolgsysteem om de aan te pakken uitdagingen in kaart te brengen. Hoewel dit in het instrument voorzien is, zijn de uit te voeren acties in een aantal gevallen nog beperkt handelingsgericht geformuleerd. De onderwijzers ervaren de tweedelijnszorg als ondersteunend. Overleg met het aanleveren van didactische suggesties en het aanmaken van materialen verwoorden de onderwijzers als voorname hulp. De kwaliteit van de klasinterne ondersteuning is wisselend.
--	---

3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor lichamelijke opvoeding in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is afgestemd op de eindtermen. Het voorziet een graduele opbouw doorheen de verschillende leeftijdsgroepen en alle domeinen komen evenwichtig aan bod.

Curriculum	De leerkrachten lichamelijke opvoeding gebruiken in hoofdzaak het leerplan als referentiekader om een doelgericht aanbod te voorzien. Meerdere
Onderwijsaanbod	bronnenmaterialen verrijken dit aanbod. Geheel volgens de visie van de school
Onderwijsorganisatie	voorzien planningsdocumenten in een evenwichtige planning van alle
<i>Referentiekader</i>	domeinen. Ook persoonsgebonden doelen krijgen voldoende aandacht binnen
<i>Planning</i>	de planning en in de praktijk. Leerkrachten lichamelijke opvoeding van de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	scholengemeenschap werkten een leerlijn uit. Dit gegradeerd
<i>Samenhang</i>	planningsinstrument brengt het aanbod voor de verschillende leerjaren in
<i>Brede harmonische vorming</i>	kaart. Het doelgericht gebruik van deze leerlijn is teamlidafhankelijk.
<i>Actief leren</i>	De meeste klasleerkrachten geven een aantal lestijden lichamelijke opvoeding
<i>Onderwijstijd</i>	aan hun eigen klasgroep. Slechts in beperkte mate stroomlijnen
	schoolafspraken een gelijkgericht gebruik van referentiekaders en de
	afstemming van het bewegingsaanbod. In de vestigingsplaats 'Schaffen' krijgen
	twee klasgroepen elk een lestijd turnen van beide leerkrachten lichamelijke
	opvoeding. Onderlinge afspraken stroomlijnen het aanbod.
	De leerkrachten lichamelijke opvoeding kunnen in de vestigingsplaats 'Schaffen'
	doelen betreffende klimmen en klauteren in mindere mate aanbieden omwille
	van infrastructurele redenen. Een jaarlijkse eenmalige klim- en klauteractiviteit
	tijdens een schoolexterne sportdag vangt dit gemis slechts beperkt op.
	De betreffende leerkrachten leveren inspanningen om de bewegingsactiviteiten
	te laten aansluiten bij specifieke schoolprojecten. De leerkrachten hebben
	tijdens de bewegingsactiviteiten aandacht voor aspecten van sociale
	vaardigheden, leren leren en gezondheidseducatie.
	Ook buiten de lessen lichamelijke opvoeding bieden de onderwijzers kansen
	aan om de leerlingen zowel in vrije als geleide bewegingsactiviteiten
	motorische vaardigheden te laten ontwikkelen. Bewegingsexpressie,
	bewegingstussendoortjes, spelkoffers en het oefenen van de fietsvaardigheden
	zijn daar voorbeelden van.
	De school organiseert of neemt deel aan meerdere sportactiviteiten waarbij de
	leerlingen verschillende motorische competenties oefenen.
	Zowel een leerkracht lichamelijke opvoeding als de onderwijzers geven
	zwemactiviteiten. De leerkracht lichamelijke opvoeding voorziet ter
	ondersteuning van de begeleidende onderwijzers in opdrachtenkaarten per
	zwemniveaugroep. De school beschikt niet over schoolafspraken die de
	gradatie en de verticale samenhang van het zwemondericht over de
	schooljaren heen stroomlijnen. Een planning op jaarbasis ontbreekt. Elke
	klasgroep gaat in principe slechts zevenmaal per schooljaar zwemmen. Een
	leerkracht lichamelijke opvoeding verwoordt dat de frequentie van de
	zwemlessen, mede omwille van infrastructurele en organisatorische redenen,
	voor een aantal leerlingen te weinig is.

Meerdere leerlingen volgen schoolextern zwemlessen. Nagenoeg alle leerlingen kunnen aan het einde van de lagere school in voldoende mate zwemmen.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

In de vestigingsplaats 'Schaffen' kunnen de leerlingen gebruik maken van de eigen polyvalente zaal. Deze zaal vraagt om een opknopbeurt. Enkele materialen ontbreken zoals klim- en klautermateriaal, een bok en een dikke landingsmat. De school beschikt in de turnzalen van beide vestigingsplaatsen niet over E.H.B.O.-materiaal.

De vestigingsplaats 'Vleugt' beschikt over een nabij gelegen en degelijk uitgeruste gemeentelijke sportzaal waar de leerlingen alle bewegingskansen krijgen. Tijdens de lessen lichamelijke opvoeding die de onderwijzers zelf geven, is deze zaal echter niet beschikbaar. Vooral bij slecht weer vormt dit een hinderpaal om de bewegingsactiviteiten optimaal te kunnen voorzien.

Verder beschikt de school over voldoende klein motorisch materiaal om de betreffende leerplandoelen te realiseren.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Evenwichtig en volledig

De leerkrachten lichamelijke opvoeding beschikken over evaluatiegegevens over meerdere aspecten van de motorische competenties op basis van observaties. De leerkrachten verzamelen echter geen evaluatiegegevens over de zwemvorderingen van de leerlingen. De school beschikt over een planning van welke motorische doelen wanneer geëvalueerd worden. Alternatieve evaluatievormen zoals zelf- of peerevaluatie komen eerder zelden aan bod. De leerkrachten lichamelijke opvoeding geven geregeld tijdens de bewegingslessen procesgerichte feedback en willen hiermee kort op de bal spelen. Met ondersteuning vanuit de scholengemeenschap wil de school de evaluatiepraktijk van dit leergebied in de nabije toekomst optimaliseren.

Formele uitwisseling van evaluatiegegevens tussen de leerkrachten lichamelijke opvoeding en de onderwijzers is niet voorzien. Soms is er wel een kort informeel overleg betreffende specifieke motorische of sociale aspecten.

Op een apart trimestrieel rapport krijgen de leerlingen voor de motorische aspecten punten en voor de bewegingsattitudes een waardeoordeel. Zwemmen komt niet aan bod op het leerlingenrapport.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De school organiseert geen formeel overleg tussen de leerkracht lichamelijke opvoeding van de kleuterafdeling en de collega's van de lagere afdeling. Hierdoor en omwille van de beperkte evaluatiegegevens in de kleuterafdeling hebben de leerkrachten lichamelijke opvoeding een beperkt zicht op de beginsituatie van de leerlingen bij de start in de lagere afdeling.

Bij de uitwerking en de organisatie van de turnlessen besteden de leerkrachten lichamelijke opvoeding weinig intentionele en systematische aandacht aan het differentiatieprincipe. Binnen de dagelijkse praktijk differentiëren ze vanuit een veeleer intuïtief aanvoelen of vanuit markante vaststellingen. Het zwemonderwijs wordt georganiseerd in verschillende homogene niveaugroepen.

Indien relevant leveren de leerkrachten lichamelijke opvoeding specifieke gegevens aan voor een multidisciplinair overleg. Meestal zijn zij hierop niet aanwezig. De leerkrachten beogen het plezier beleven aan bewegen binnen een emotioneel veilig klasklimaat.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de dynamiek waarmee de school tekorten opspoot en wegwerkt, de recente realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om een tekort weg te werken op niveau van de hygiëne en de gezondheid.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja

• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De school beschikt over een uitgeschreven visie die als beleidsinstrument fungeert voor het op peil houden en versterken van de beroepsbekwaamheid van de teamleden. In het schoolwerkplan zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot de procedure bij het aanvragen van een nascholing, in verband met de multiplicatie en de evaluatie. Het nascholingsplan bevat een oplijsting van te volgen/gevolgde individuele en teamgebonden nascholingen.

Een peiling dient als basis voor het vormgeven en de keuze van nascholingsacties of –initiatieven op teamniveau. Vanuit functionerings- en evaluatiegesprekken groeien soms stimulansen tot individuele nascholing in aansluiting bij persoonlijke noden. Vanuit het intern beleid krijgen teamleden soms gerichte aanzetten tot professionalisering in functie van hun opdracht.

De inhoud van teamgerichte professionaliseringsinitiatieven worden in hoofdzaak gekoppeld aan gekozen prioriteiten. Bij het plannen van nascholingsinitiatieven houdt de school ook rekening met schooleigen noden op basis van interne en externe kwaliteitsgegevens en met externe verwachtingen.

Nascholingsinitiatieven dienen aan te sluiten bij de klas- of schoolopdracht, maar verder zijn er geen criteria of formele richtlijnen naar frequentie vooropgesteld.

Ondersteuning De teamleden worden voldoende geïnformeerd over het beschikbare nascholingsaanbod. Het team ervaart weinig hinderpalen voor de participatie aan nascholingsinitiatieven tijdens de schooluren. Het beleid voorziet hiervoor structuren die ervoor zorgen dat de leerlingen worden opgevangen.

De personeelsvergadering, het gestructureerd zorgteamoverleg en het graadoverleg zijn fora waar teamleden inzichten doorgeven en verwerven, activiteiten plannen en uitwerken, materiaal en ervaringen uitwisselen. Hospiteren in andere scholen was aan de orde voor de lagere afdeling, nog niet voor de kleuterafdeling. Schoolintern hospiteren, eventueel over de vestigingsplaatsen heen, is geen schoolkenmerk.

De teamleden ervaren de verbreding van de expertise voor luisteren en spreken, voor lezen en muzische vorming als een meerwaarde voor zichzelf, voor de klas- en de schoolwerking, maar ook voor de leerlingen en de ouders. De school kan een beroep doen op de ondersteuning die geboden wordt vanuit het schoolbestuur. De school beschikt over een orthotheek.

Doeltreffendheid De pedagogische studiedagen worden vaak formeel geëvalueerd. Teamleden bespreken formeel en informeel de kwaliteit van individueel gevolgde nascholingsactiviteiten. Teamleden verwoorden dat pedagogische onderwerpen van studiedagen opvolging krijgen in de personeelsvergaderingen via de directie.

In de school is een groeiende cultuur van zelfreflectie aanwezig. Leerkrachten denken onder impuls van de directeur na over enkele aspecten van de klaspraktijk en durven het aanbod in vraag te stellen.

Ontwikkeling De bijsturing van het onderwijs in beide afdelingen leidde tot een grotere betrokkenheid van alle teamleden bij de organisatorische en de onderwijskundige werking van de school. Tevens verwoorden teamleden dat de doelgerichtheid en de doeltreffendheid hierdoor verhoogd zijn.

De bereidheid tot vernieuwing en tot verdere professionalisering is aanwezig bij een meerderheid van de teamleden. Een goede teamgeest draagt bij tot actieve betrokkenheid bij verbeterprocessen.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid De visie op evalueren en rapporteren is al enkele jaren in ontwikkeling. Een tijdspad werd sinds 2012 uitgetekend om afspraken over diverse aspecten van evaluatie en rapportering uit te werken. De school hecht veel belang aan goede interne en externe communicatie. In een visietekst expliciteert de school het belang van een passende communicatie, een levensechte, motiverende en op transfer gerichte evaluatie die rekening houdt met de verschillen tussen kinderen en die gericht is op alle doelen.

Mondeling en schriftelijk communiceren over het onderwijsaanbod en over de observatie- en evaluatiegegevens sluiten daarbij aan. De leerlingbesprekingen, digitale informatie en de rapporten geven duidelijk aan dat het team elkaar en de ouders breed en uitgebreid wil informeren over de vorderingen van de leerlingen.

Met kindgesprekken binnen onder meer de zorgwerking opteert het team bewust om ook kinderen te betrekken bij de rapportering. Op het geschreven rapport maakte het team nog geen werk om deze specifieke inbreng van de kinderen te voorzien.

Ondersteuning De leerkrachten informeren de ouders bij de start van het schooljaar tijdens een infosessie over de klaswerking. Open klasdagen, toonmomenten en een digitaal platform zijn voorbeelden om de ouders maximaal bij het schoolgebeuren te betrekken. In de meeste klassen van de kleuterafdeling vervult het heen- en weermapje een brugfunctie tussen school en ouders. Het schriftje brengt wekelijks informatie van de belangrijkste activiteiten en gebeurtenissen in het klasleven of kondigen activiteiten aan. Deze ouders beschikken hierdoor over een duidelijk beeld van het aanbod en de werking in de kleutergroep. De kleuterwerkjes en de contractjes die op geregelde tijdstippen mee naar huis gaan, hangen een beeld op van de leer- en ontwikkelingsvorderingen van de kinderen. Tijdens de oudercontacten verfijnen de kleuteronderwijzers dit beeld met gegevens over de progressie van de kleuters voor de verschillende leergebieden. De leerkrachten gebruiken hiervoor hun notities opgetekend tijdens de observaties en de gegevens uit het kindvolgsysteem.

In de lagere afdeling kunnen de ouders zich een beeld vormen over het leeraanbod en de leervorderingen van hun kinderen via huiswerk, schriften, behandelde projecten en thema's en toetsen. Verschillende keren per schooljaar stellen de groepsleerkrachten een schriftelijk rapport samen dat een overzicht biedt van de leer- en ontwikkelingsvorderingen en de leef- en leerhouding van de kinderen. De school rapporteert over alle leergebieden en alle domeinen met een cijfer of een waardeoordeel, aangevuld met voornamelijk positieve commentaar. Voor muzische vorming, attitudes en vaardigheden krijgen de kinderen een waardeoordeel of beoordeling. De leerkrachten maakten nog geen koppeling van de gerapporteerde aspecten van de leergebiedoverschrijdende thema's (sociale vaardigheden, leren leren en ICT) met de betreffende eindtermen. De school rapporteert slechts eenmaal over de ICT-vaardigheden van de leerlingen, namelijk aan het einde van de lagere schooltijd. Voor lichamelijke opvoeding is er een apart rapport. Deze vorm van rapporteren is complementair aan de meer informele en occasionele communicatie over de voortgang van de kinderen die geregeld plaatsvindt. Via digitale media informeert de school de ouders over voorbije activiteiten.

Doeltreffendheid Vanuit een externe evaluatie en een zelfreflectie had het team onder impuls van de directeur enkele jaren geleden een disharmonie vastgesteld tussen de schoolvisie en de schriftelijke rapporten. Bij de studie van meerdere leergebieden werd in de leerplannen nagegaan welke visie er uitgeschreven stond over evaluatie en rapportering. Stapsgewijs evolueert de rapportering naar een 'brede' evaluatie en rapportering. De school vergelijkt de schooleigen evaluatie-instrumenten met genormeerde en externe evaluaties, maar analyseert deze in mindere mate op schoolniveau.

Ontwikkeling De gefaseerde trajecten, het overleg en de ondersteuning versterken de ontwikkelingsdynamiek en motiveren tot veranderingsbereidheid binnen de school. De rapportering over lichamelijke opvoeding is op niveau van de scholengemeenschap voorwerp van studie en bijsturing.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap	De directeur is de spilfiguur van het interne leiderschap, maar laat zich adviseren door de zorgcoördinator. Ze zet de te volgen koers uit en werkt oplossingsgericht aan de verdere uitbouw van de school. Alle teamleden waarderen de werkkraft, de professionaliteit en het gestructureerde beleid van de directeur. Verder kenmerkt het interne beleid zich door een empathische houding, een menselijke aanpak en door luisterbereidheid. Om meer gezamenlijke doelgerichtheid te bereiken kiest de directeur voor de weg van de geleidelijkheid, geeft ze veel vertrouwen, maar bewaakt ze toch de uitgezette richting met voldoende gerichte druk. Sinds het laatste inspectiebezoek onderging de school een ware metamorfose. De directeur tracht via doorloop- en klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken voeling te houden met de werkvloer en de vinger aan de pols te houden. De directeur kan rekenen op een ruime inzet van het team.
Visieontwikkeling	Positief denken en handelen, stimuleren en aanmoedigen typeren het algemeen beleid en lopen als een rode draad doorheen het pedagogisch project. Meer en meer krijgt visievorming gestalte in de schoolwerking en bevordert het de gezamenlijke doelgerichtheid en de verbondenheid. Bij het aanpakken van prioritaire werkpunten start de school telkens met studie van de visie van de leerplannen of de eindtermen.
Besluitvorming	De school beschikt over goed ondersteunende structuren voor communicatie en overleg. Het intern digitale platform is voortreffelijk uitgebouwd en is bijzonder ondersteunend. De teamleden ervaren een goede participatie aan het besluitvormingsproces. Er is voldoende beleid- en beslissingskracht aanwezig. Een positieve schoolcultuur en een transparant beleid bevorderen het engagement en de gezamenlijke doelgerichtheid van het team.
Kwaliteitszorg	Het intern beleid gaat ervan uit dat het welbevinden van alle schoolparticipanten en een hecht en stabiel team de onderwijskwaliteit in positieve zin beïnvloeden. De bevraging en de analyse van zowel interne als externe kwaliteitscontroles leiden tot gerichte verbeteracties en kwaliteitsvollere aanpassingen. Onderwijsprocessen, waaronder de leerbegeleiding, en outputgegevens verder kritisch analyseren met oog voor het rendement, mogelijke oorzaken voor tegenvallende resultaten in kaart brengen en doelgerichte acties opzetten, zijn nog uitdagingen voor de toekomst.
Talenbeleid	Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden gemakkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen.

Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.

Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid

Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.

De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. (Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap).

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie (indien relevant) en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en het gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van (alle/de meeste) teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Binnen een veilig en aangenaam klas- en schoolklimaat krijgen kinderen ruime kansen om zich talig te uiten en om zich te bewegen.
- De kleuteronderwijzers organiseren een breed aanbod voor Nederlands vanuit gevarieerde thema's en die kleuters aanzetten tot een actieve taalontwikkeling.
- De kleuteronderwijzers investeren in een onderwijs dat aansluit bij de leefwereld van de kleuters en zorgen door hoekenverrijking voor een krachtig taalaanbod.
- De leerkrachten lichamelijke opvoeding voorzien een breed en harmonisch aanbod vanuit alle domeinen van lichamelijke opvoeding.
- De onderwijzers voorzien binnen een breed en dekkend aanbod een krachtige en taalrijke leeromgeving en gebruiken actieve werkvormen in functie van de taalontwikkeling en -stimulering, specifiek voor de domeinen spreken, luisteren en lezen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school slaagt erin om een doelgericht, planmatig en doeltreffend professionaliseringsbeleid op te zetten waarbij deskundigheidsbevorderende initiatieven gekoppeld worden aan teamgebonden prioriteiten en individuele nascholingsnaden.
- De schoolleiding biedt ruim kansen om de professionele ontwikkeling van de teamleden te bevorderen en de meeste teamleden staan open voor vernieuwingen en professionaliseringsinitiatieven.
- Het kleuterteam voorziet in de rapportering een breed beeld van de vorderingen van de kinderen, afgestemd op het gebruikte referentiekader.
- Het team van de lagere afdeling kiest ervoor, in overeenstemming met het schooleigen pedagogisch project, de vorderingen van alle leerlingen betreffende kennis, vaardigheden en attitudes in kaart te brengen op een kindvriendelijke en ontwikkelingsgerichte wijze.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur voert een onderwijskundig en organisatorisch sterk en gedreven beleid met aandacht voor sturing, begeleiding en opvolging.
- De meeste teamleden zetten zich sterk in en maakten een positieve evolutie door in het leveren van kwaliteitsvol onderwijs en dit onder de vleugels van een stimulerend en motiverend leiderschap.
- De school besteedt aandacht aan gezamenlijke visievorming als fundament voor kwaliteitsvol onderwijs en waardoor ook de gelijkgerichtheid en de teamverbondenheid sterk worden bevorderd.
- De schoolleiding kiest voor een gedeeld leiderschap en een participatief beleid waardoor teamleden kansen krijgen om samen school te maken.
- De directeur beschikt over een positieve ingesteldheid waardoor mogelijke problemen, tekorten en tegenvallende resultaten als uitdagingen worden beschouwd.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen doelbewuster investeren in schooltaal.
- De kleuteronderwijzers kunnen voor beide leergebieden in de focus de observatie- en evaluatiegegevens verdiepen.
- Het schoolteam kan de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg voor het leergebied Nederlands versterken door een meer handelingsgerichte aanpak.
- De planning, de frequentie, de evaluatie en de rapportering van het zwemonderwijs kan geoptimaliseerd worden.
- Het team kan de schoolafspraken over de gedeelde verantwoordelijkheid over het aanbod van lichamelijke opvoeding optimaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan nog meer investeren in de deskundigheidsverruiming en -verdieping van het handelingsgericht werken.
- De school kan het gebruik van de interne expertise door onder meer hospiteren in de kleuterafdeling nog versterken.
- De school kan binnen de rapportering in de lagere afdeling de feedback van leerlingen expliciet opnemen.
- De leerkrachten van de lagere afdeling kunnen de rapportering van de leergebiedoverschrijdende thema's sociale vaardigheden, leren leren en ICT optimaliseren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleid kan de draagkracht van zichzelf en van de teamleden preventief nog beter bewaken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan VAN EECKHOUT de inspecteur-verslaggever	Nancy VERACHTERT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	